

Asia: VN/34680/2022

Lausuntopyyntö Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentit alatyöryhmän 1. Rikollisuus ja rikosasioiden käsittely sekä rangaistukset ja niiden täytäntöönpano ehdotuksista

-

2. Kommentit alatyöryhmän 2. Siviiliasioiden käsittely, sovittelu ja vaihtoehtoiset riidanratkaisukeinot ehdotuksista

-

3. Kommentit alatyöryhmän 3. Hallinto-oikeudelliset asiat ja erityistuomioistuinasiat ehdotuksista

Etelä-Savon hyvinvointialue lausuu alatyöryhmä 3; hallinto-oikeudelliset asiat ja erityistuomioistuinasiat työryhmän esitykseen koskien hallinto-oikeuksien toimintaedellytysten varmistamista ja roolin selkeyttämistä.

Nykyisillään hallinto-oikeudet toimivat ensi asteen päätösten tekijöinä koskien huostaanottoa ja sijaishuoltoa koskevissa asioissa. Työryhmän tavoitteena on kirjattu, että hallinto-oikeudet eivät toimisi hallintoasioissa ensi asteen päätöksentekijöinä. Toimenpide 69:ssä todetaan, että ”arvioidaan kokonaisvaltaisesti uudelleen, mitä asioita hallinto-oikeuksissa tulee ratkaista ja missä asioissa oikeusturvaodotuksiin ja asiakkaiden tarpeisiin voidaan tehokkaammin vastata muun muassa menettelyssä. Tässä yhteydessä siirretään esimerkiksi ensi asteen päätöksentekoa lapsen tahdonvastaisista huostaanottoa koskevissa asioissa hallinto-oikeuksista viranomaisille, esimerkiksi hyvinvointialueen yhteyteen perustettavalle moniammatilliselle toimielimelle.

o Etelä-Savon hyvinvointialueella toimii lastensuojelulain 14 § 2 momentin mukainen moniammatillinen lastensuojelun asiantuntijaryhmä. Ryhmän tehtävänä on tukea sosiaalityöntekijää lastensuojelun päätöksenteossa. Tämä työryhmä ei voisi samanaikaisesti toimia päätöksentekevänä

työryhmänä, ja ehdotus tarkoittaisi kahden erillisen työryhmän perustamista hyvinvointialueelle, toinen sosiaalityöntekijän päätöksentekoa tukeva työryhmä ja toinen huostaanotosta päättävä työryhmä. Tämä lisää hyvinvointialueen kustannuksia ja vaatii vahvaa resurssointia ammattilaisten osalta ja riskinä on osaavien ammattilaisten riittävyys.

o Mikäli ensiasteen päätöksenteko siirrettäisiin hyvinvointialueen toimielimelle, loisi se yhden muutoksenhaun portaan lisää ja pidentäisi lastensuojeluasioiden käsittelyaikoja. Käsittelyaikoja tulisi saada päinvastoin lyhennettyä uuden menettelyn avulla kuin pidentää sitä.

o Vastustamme ehdotusta siitä, että päätöksenteko siirrettäisiin lapsen tahdonvastaista huostaanottoa koskevissa asioissa hallinto-oikeuksista viranomaisille, esimerkiksi hyvinvointialueen yhteyteen perustettavalle moniammatilliselle toimielimelle. Hallinto-oikeusprosessien tehostaminen ei saa aiheuttaa hallinnollista taakkaa hyvinvointialueelle taikka aiheuttaa palvelun laadun heikkenemistä taikka vaarantaa lapsen etua huostaanottoprosessissa.

o Etelä-Savon hyvinvointialue esittää, että jatkossakin hallinto-oikeudet toimisivat edelleen vastentahtoisten huostaanottojen ensisijaisena päätöksentekoelimenä. Huostaanottoasioiden pitkiä käsittelyaikoja pitäisi saada lyhennettyä. Asian valmistelussa voisi arvioida nykykäytäntöön muutosta siltä osin, että jos asianosaiset eivät vastusta huostaanottoa, mutta vastustavat suunniteltua sijaishuoltopaikkaa, voisi päätöksenteko tapahtua lastensuojelun viranomaisen päättämänä. Lisäksi ehdotetaan arvioitavaksi, voisiko hallinto-oikeuksissa olla keskitetty lapsiasioihin erikoistunut kokoonpano tai vastaavasti kansallisesti lapsiasioihin erikoistunut hallinto-oikeus.

4. Kommentit alatyöryhmän 4. Oikeudellinen neuvonta ja avustaminen ehdotuksista

-

5. Kommentit alatyöryhmän 5. Täytäntöönpano ja Ulosottolaitoksen toiminta ehdotuksista

-

6. Kommentit alatyöryhmän 6. Hallinto-, henkilöstö- ja koulutusasiat ehdotuksista

-

7. Muita huomioita Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

-

Laurikainen Antti
Etelä-Savon hyvinvointialue